

Predmet : Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 6/07 (od 01.01.2010. godine broj predmeta je K. Po2 br. 22/10)

Glavni pretres: 16.12.2008.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Đure Filića

Dana 10.10.1991. oko 7:20 časova ujutru, počeo je napad na Lovas. Neki meštani su pobegli iz sela, a on je bio jedan od onih koji su ostali. Sledeća dva dana proveo je sakriven u dvorištu kod rođaka. Za to vreme, srpska vojska i dobrovoljci koji su napadali Lovas, u podrumu njegove kuće su bacili bombu, a na ulaz u podrum stavili su betonske blokove, kako bi spričili preživele da izadu. Trećeg dana od napada, prijavio se u stanicu policije, koja se nalazila u kući Bore Kesera. Tu ga je ispitivao optuženi Milan Devčić, dok ga je u isto vreme tuklo njemu nepoznato naoružano lice. Tome je prisustvovao i optuženi Milan Radojičić. Po nalogu optuženog Devčića kasnije ga je ispitivao Đorđe Ivković. Nakon jednog dana provedenog u zatvoru, oslobođen je uz nalog da se svakodnevno javlja u Zadrugu i obavlja prinudne rade.

Milan Miljković, Srbin iz Lovasa, jednom prilikom mu je rekao da odmah prekine sa poslom i ode kući, što je on i učinio. Meštani Hrvati koji su tada ostali u prostorijama Zadruge sutradan su odvedeni na minsko polje gde su mnogi ubijeni. Negde oko 20.12.1991. zatvoren je, tučen i maltretiran u podrumu Mesne zajednice.

Ispitivanje od strane predsednice veća

Učestvovao je u pregovorima koje su meštani Lovasa, nešto pre napada na Lovas, vodili sa pripadnicima JNA oko predaje oružja. Meštani Lovasa tada nisu predali oružje jer ga nisu ni imali. Hrvate zatvorene u podrumu sve vreme je čuvala naoružana straža koju su činili lokalni Srbici.

Na dan napada na Lovas, u njegovom dvorištu ubijeni su Keser Mato i Juraj Đuka Poljak. Video je tela ubijenih Mije Božića i Dragutina Pejića. Istog dana su ubijeni Stipa Mađarević, Kata Pavličević, Tuna Jovanović i njegova žena, Dane Badanjak i njegova žena i mnogi drugi čiji se imena ne seća.

U to vreme, optuženi Ljuban Devetak imao je neograničenu vlast u Lovasu. Prisustvovao je sastanku na kome je optuženi Devetak, u maskirnoj uniformi i naoružan, došao u pratnji telohranitelja i rekao da je od tog trenutka on u selu sve: predsednik Mesne zajednice, direktor Zadruge, predsednik opštine i ko god da nešto hoće ili mu nešto treba, mora njemu da se obrati. Optuženi Devetak je odlučivao o svemu što se tada dešavalo u Lovasu i ništa se nije moglo destiti bez njegovog znanja i odobrenja.

Svi meštani Lovasa, muškarci srpske nacionalnosti, bili su naoružani. Hrvatske kuće bile su obeležene belim čaršafima, peškirima i slično, a svi Hrvati su morali da nose bele trake oko ruke. Članovi porodica ubijenih meštana nisu smeli javno žaliti svoje mrtve niti su ih smeli sahraniti. Njihova tela su sahranjena u masovnoj grobnici na seoskom groblju. Raka je bila plitka i loše zatrpana i lično je video kada su psi oskrnavili delove tela koja su virila iz grobnice.

Pitanja zamenika tužioca

Naloge za prinudan rad izdavao je optuženi Ljuban Devetak. Za optuženog Željka Krnjajića čuo je da je ubio Matu Sabljaka, ali i druge meštane Hrvate.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Meštani Hrvati zatvarani su u zgradici Mesne zajednice.

Niko od Hrvata, meštana Lovasa, nije znao za postojanje minskog polja na polju deteline. Na putu do minskog polja, ubijen je Boško Bodanac koji, zbog ranije zadobijenih povreda, nije mogao da hoda. Zbog svakodnevnog ubijanja ljudi, od 10.10.1991. godine do izlaska iz Lovasa, živeo je u konstantnom strahu za život. Prinudne rade obavljali su meštani Hrvati, dok su Srbi bili oružana pratinja.

Pitanja branilaca okrivljenih

U kuće u Lovasu, koje su napuštali Hrvati, odmah su useljavani Srbi izbeglice iz Slavonije. Neki Hrvati bili su isterani iz svojih kuća kako bi se u njih uselili Srbi.

Pitanja optuženih

Na sastanku u Omladinskom domu, optuženi Devatak je nosio maskirnu uniformu, imao je veliki šešir na glavi i bio je naoružan pištoljem i *kalašnjikovim*.

Suočenje između svedoka i optuženog Milana Devčića

Tokom suočenja sa optuženim Milanom Devčićem, svedok je potvrdio da ga je, tokom ispitivanja koje je vršio optuženi, naoružano lice udaralo kundakom puške i šutiralo nogama, a da ga je optuženi tom prilikom vredao, psovao i pitao za koga je glasao.